

МІЖНАРОДНІ НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ ІНТЕРНЕТ-
КОНФЕРЕНЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ
www.economy-confer.com.ua

Проблеми стабілізації економіки країни

Частина 2

*Збірник тез доповідей
міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції*

16 грудня 2016 р.

Тернопіль
2016

"Проблеми стабілізації економіки країни": матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції економічного спрямування. У двох частинах. – Частина 2. - Тернопіль, 2016. – 160 с.

УДК 330 (063)
ББК 65я43

Збірник тез доповідей укладено за матеріалами доповідей економічної наукової інтернет-конференції «Проблеми стабілізації економіки країни», які оприлюднені на інтернет-сторінці www.economy-confer.com.ua

Наші збірники матеріалів науково-практичних інтернет-конференцій включаються до наукометричної бази даних "PIHЦ / RSCI".

Адреса оргкомітету:
46001, Україна, м. Тернопіль, а/с 71
тел. 0977547363
e-mail: economy-confer@ukr.net

Оргкомітет економічної наукової інтернет-конференції не завжди поділяє думку учасників. В збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірність несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язковим.

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Сікєтіна Наталія Геннадіївна

асистент, кафедра економічного аналізу та обліку, Національний Технічний Університет «Харківський Політехнічний Інститут»

Сучасне середовище машинобудівного підприємства характеризується мінливістю й наявністю багатьох факторів, які діють у ньому. Отже виникає питання аналізу діяльності машинобудівного підприємства й виявлення основних зовнішніх та внутрішніх факторів, що впливають на підприємство, для забезпечення економічної ефективності останнього.

Умовою успішного прийняття та реалізації управлінських рішень в машинобудуванні є проведення статистичного аналізу, тобто організація процесу аналітичного дослідження, яка являє собою систему раціональних та скоординованих дій щодо діагностики стану та виявлення динаміки економічної ефективності машинобудівного підприємства.

Загальні методичні аспекти сполучення кількісного та якісного аналізу викладено в працях [1-5]. Але незважаючи на існування розроблених методик аналізу, планування та оцінки діяльності підприємств у різних галузях, питання забезпечення економічної ефективності машинобудівного підприємства в умовах невизначеності ще не вичерпана. Дискусійним залишається формування комплексного показника оцінки економічної ефективності за допомогою економіко-статистичних моделей, обґрунтування способів їхньої побудови та системи обмежень.

Метою дослідження є розробка методичних засобів статистичного аналізу щодо оцінки економічної ефективності машинобудівного підприємства Харківського регіону, обґрунтування основних показників.

Основними кількісними показниками, виходячи зі змісту економічної ефективності як співвідношення між витратами та результатами виробництва, для аналізу сучасними науковцями виділено: обсяги і вартість виробленої та реалізованої продукції, валова продукція, кінцева та чиста продукція. [4].

Одним з методів розробки стратегії машинобудівного підприємства є економіко-статистичний аналіз, за допомогою якого обґрунтовуються плани діяльності підприємства, здійснюється контроль за їхнім виконанням, а також виявляються резерви забезпечення економічної ефективності підприємства.

Слід відзначити, що до основних критеріїв якості інформації, що використовується для цілей аналізу, належать: достовірність, доступність, цілісність, порівнянність, своєчасність.

Процес аналітичного дослідження забезпечення економічної ефективності машинобудівного підприємства за допомогою статистичного аналізу можна умовно поділити на п'ять основних етапів (рис. 1).

Рис. 1 Структурні етапи процесу статистичного аналізу економічної ефективності машинобудівного підприємства

На прикладі машинобудівних підприємств Харківського регіону за допомогою пакета STATISTICA 7.0 проведено статистичний аналіз їхньої економічної ефективності (табл. 1).

Використано кореляційний аналіз дослідження взаємозв'язку результативного показника економічної ефективності від трьох змінних (прибуток від реалізації, обсяг реалізації та собівартість виготовлення).

Кореляційний аналіз - статистичний метод двох або декількох випадкових змінних. Мета кореляційного аналізу – забезпечення отримання деякої інформації про одну змінну за допомогою іншої.

З таблиці 1 видно, що лінійний зв'язок економічної ефективності машинобудівних підприємств Харківського регіону з обсягом реалізації є помірним [6] та з двома іншими факторами достатньо значущим (0,50 – 0,61). Отже такі показники як прибуток від реалізації продукції та собівартість її виготовлення можна використовувати для практичних цілей.

Таблиця 1 – Кореляційна матриця економічної ефективності машинобудівних підприємств Харківського регіону за 2014-2015рр.

Variable	Correlation Casewise detention of MD N=4							
	Прибуток_2014	Собівартість_2014	Прибуток_2015	Собівартість_2015	Обсяг реалізації_2014	Обсяг реалізації_2015	Економічна ефективність_2014	Економічна ефективність_2015
Прибуток_2014	1,00	1,00	1,00	0,99	0,98	0,98	0,61	0,53
Собівартість_2014	1,00	1,00	0,99	1,00	0,97	0,97	0,58	0,50
Прибуток_2015	1,00	0,99	1,00	0,99	0,98	0,98	0,61	0,54
Собівартість_2015	0,99	1,00	0,99	1,00	0,96	0,97	0,59	0,52
Обсяг реалізації_2014	0,98	0,97	0,98	0,96	1,00	1,00	0,49	0,41
Обсяг реалізації_2015	0,98	0,97	0,98	0,97	1,00	1,00	0,50	0,42
Економічна ефективність_2014	0,61	0,58	0,61	0,59	0,49	0,50	1,00	1,00
Економічна ефективність_2015	0,53	0,50	0,54	0,52	0,41	0,42	1,00	1,00

Отже, виходячи з різного сполучення рівнів вказаних показників оцінки базової економічної ефективності, формуються варіанти сценаріїв. Також на рис.2 пропонується враховувати ризику вплив мінливого конкурентного середовища (МКС).

Заключним етапом запропонованого методичного підходу щодо забезпечення показника економічної ефективності в умовах мінливого конкурентного середовища є прийняття рішення щодо вибору варіантів підвищення економічної ефективності діяльності підприємства на основі представлених сценаріїв ефективності.

Розроблений підхід щодо формування системи забезпечення показника економічної ефективності машинобудівного підприємства дозволяє приймати стратегічні рішення щодо підвищення ефективності їхньої діяльності.

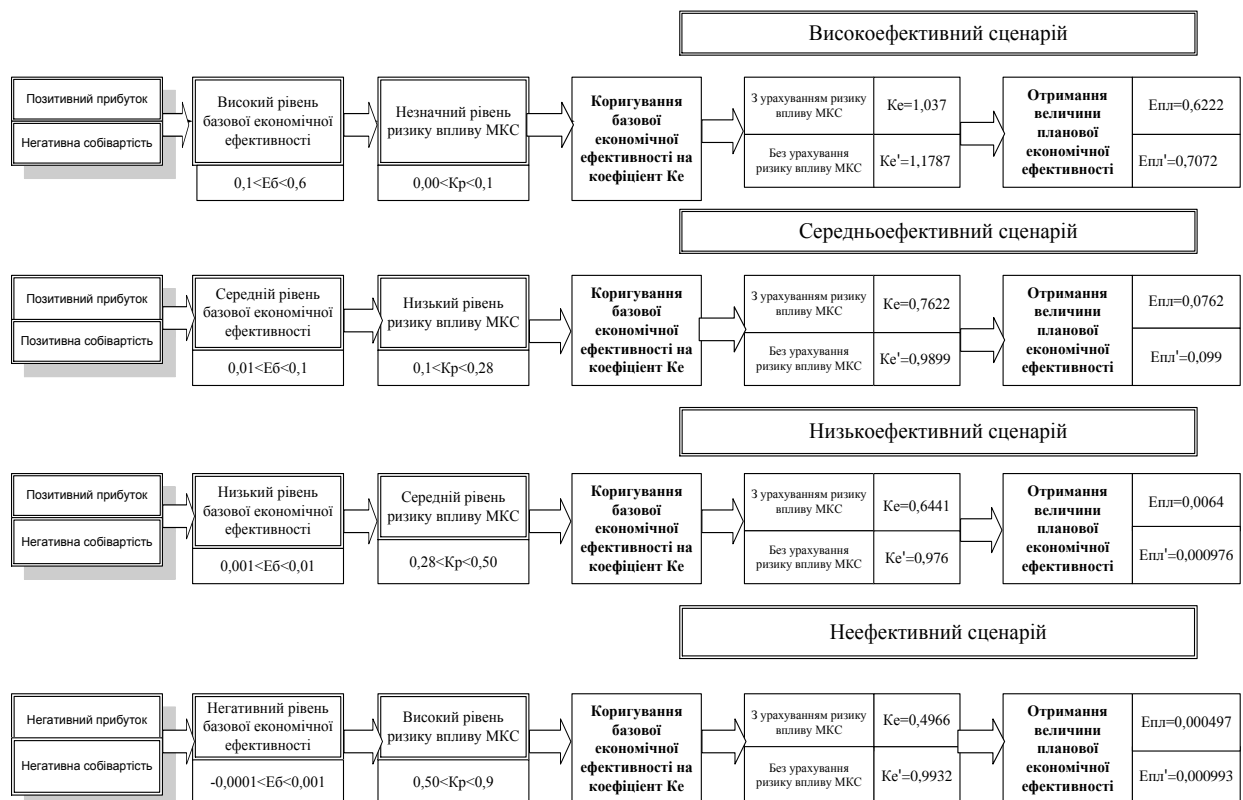

Рис.2. Сценарний підхід до забезпечення планової економічної ефективності діяльності підприємства з урахуванням впливу ризику МКС [розроблено автором]

Отже, комплексне рішення забезпечення економічної ефективності підприємства дозволить підвищити науковий рівень статистичних досліджень та сприятиме вдосконаленню методів планування й управління машинобудівним підприємством.

Список використаних джерел:

1. Колесник О.О. Статистичний аналіз в системі прийняття ефективних управлінських рішень в туризмі // Економіка. Управління. Інновації. - 2011. - №1 (5). - Режим доступу до журн.: http://tourlib.net/statti_ukr/kolesnyk5.htm
2. Економічний аналіз: навч. посібник / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток; За ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. - К.: КНЕУ, 2001. - 540 с.
3. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посібник. - 3-тє вид., випр. і доп. / Г.В. Савицька - К.: Знання, 2007. - 668с.
4. Костецький Я.І. Статистичний аналіз ефективності діяльності сільськогосподарських товаровиробників - Режим доступу до журн.: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/inek/2013_2/338.pdf

5. Юрчишин В.В. Ефективність як вирішальний економічний критерій / В.В. Юрчишин // Економіка АПК. – 2008. – № 12. – С. 143-144.
6. Майборода Р.Є., Сугакова О.В. Статистичний аналіз даних за допомогою пакета STATISTICA: Навчальний посібник: Видавнича лабораторія радіофізичного факультету Київського університету імені Тараса Шевченка – 2012 – 64 с.